

གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་བཟོ་གྲུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་བྲན་གྲོས་ཚོད།

སྤོན་སྒྲུབ།

༡༣༡ ། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་དང་། རྒྱ་གར་མི་སེར་གྱི་གཞེངས་ཉམས་མཐོ་ཤོས་ཟླ་རྟ་རྒྱ་ནག་ (Bharat Ratna) བཞེས་སྲོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་པར་ནལ་སྤྱ་ཁར་ཇི་ (Shri. Pranab Mukherjee) མཚོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་
ལྷི་ལིར་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Army Research and Referral hospital) ལྷན་ཁང་དུ་སློབ་འདུག་ཉམས་ཚད་ (Lung
Infection) གྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ཉེན་དགུང་གངས་ ༤༩ ཡི་ཐོག་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྗེས་པའི་
ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག།

ཁོང་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༡ ཉེན་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་རུབ་རྗེང་གལ་མངའ་སྤེའི་ནང་ཆགས་པའི་མི་རུ་ཏི་
(Mirati) མྱོང་གསེབ་རུ་ཡབ་ཀ་མ་ཏ་ཀེར་ཀར་སྤྱ་ཁར་ཇི་ (Kamada Kinkar Mukherjee) དང་ཡུམ་རྩ་རྩ་ལག་
ཤི་མི་སྤྱ་ཁར་ཇི་ (Rajlakshmi Mukherjee) ལྷས་གཉེས་ཀྱི་སྤྱས་སྤྱ་སྐུ་འཁྲུངས། ཁོང་གལ་ཀ་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་ (University of Calcutta) ལྷས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྲིད་དོན་ཚན་རིག་ཐོག་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཐོག་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐར་སོན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་གལ་ཀ་
ཏར་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་ཕྱི་ཏེ་ཡ་ན་ལྷར་མཐོ་སློབ་ (Vidyanagar College) ལྷ་སྲིད་དོན་ཚན་རིག་ཐོག་སློབ་དཔོན་
བྱུག་རོགས་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་ཤར་རྟག་ (Deshar Dak) ཅེས་པའི་གསར་འགྱུར་སྤྱི་ཚན་ནང་གསར་འགོད་པའི་བྱུག་
ལས་སོགས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ཆབ་སྲིད་ནང་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་དང་། ཟུང་ལ་ཀོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་
(Bangla Congress Party) གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་གྱུང་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལྷ་ ༧ པའི་ནང་
རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མིར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་རྒྱ་གར་གོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་
ཚོགས་པའི་ནང་འཛུགས་ཞུགས་གནང་ནས་ཁོང་གིས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་ཟུང་ལ་ཀོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་དེ་
བཞིན་རྒྱ་གར་གོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་ནང་ལྷ་བསྐྱེལ་གནང་། རིམ་བས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ དང་། ༡༩༥༦ ལོར་
སྐབས་ལྷའི་རིང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མིར་འདེམས་ཐོན་གྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ལྷུམ་སྐུ་ཨིན་དར་རྟག་རྗེ་ (Indra Gandhi) མཚོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སློབ་གནང་བའི་
སྐབས་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་བཟོ་ལས་ཡལ་རྒྱུས་སློབ་ཚན་གཞིན་པ་ (Union Deputy Minister of
Industrial Development) དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ ༤༩ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་དཔལ་འབྱོར་སློབ་
ཚན་(Finance Minister) གནང་། དེ་བཞིན་སྐུ་ཞབས་རྣ་རྩ་སིམ་ཏ་རའོ་ (P. V. Narasimha Rao) མཚོག་གིས་
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སློབ་གནང་བའི་སྐབས་ཁོང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་ ༤༤ བར་རྒྱ་གར་འཆར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙོ་གཞིན་པ་ (Deputy chairman of the Indian Planning Commission) བཅས་གནང་ཡོད་ཅིང་།
སྐབས་དེའི་དཔལ་འབྱོར་སློབ་ཚན་མན་མོ་ཏ་ར་སིན་ (Dr.Manmohan Singh) མཚོག་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་

ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཡངས་དང་། སྐྱེད་བདག་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་རིང་ལུགས་ (Liberalisation, Privatisation, Globalisation) བཅས་ལ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལོ་ཐོག་ལུས་པ་ཚེན་པོ་བཏོན་ཡོད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ ༩༦ ལོ་ལོ་གཅིག་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོམས་ཚེན་ (Minister of External Affairs) གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་སྡོམ་ལེ་ཡི་ཡའི་ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་འཛུགས་སྐབས་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུག་མིང་ཐོངས་དང་པོ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་སྐྱེད་ཡང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུག་མིང་ཐོངས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་སྐྱེད་ཡངས་མན་མོ་ཏན་སི་རྒྱ་མཚོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོམས་གནང་བའི་སྐབས་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེད་ཚོམས་ཚེན་ (Minister of Defence) དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོམས་ཚེན་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་སྐྱེད་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཚོམས་ཚེན་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་། ཁོང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེད་ཚོམས་ཚེན་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རུ་སུའི་དམག་གི་འབྲེལ་བ་སྤེལ་བཞེས་ཆེ་ཤོས་དང་ཡག་པོ་བཞག་པའི་ཐོག་ཨ་རི་དང་དམག་གི་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོ་ ༩ ལོར་རྒྱ་གར་དང་ཨ་རིའི་དབར་ལོ་བཅུའི་རིང་གི་ (Indo-US Defence Framework deal) དམག་དོན་ཚིངས་ཡིག་བཞག་སྐབས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚོམས་ཚེན་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་ཨ་རིའི་དབར་རྒྱ་མཚོ་ཚིངས་ཡིག་ (U.S.-India Civil Nuclear Agreement) གཅིག་བཞག་སྐབས་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་སྐྱེད་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཚོམས་ཚེན་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་མི་མེར་གྱིས་དབྱུགས་བསྐྱོད་ལ་ལོགས་བཅོས་མང་པོ་གནང་བ་མ་ཟད། མི་མང་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་ཡོན་སྲོལ་རྒྱ་སྤེལ་བ། རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་མང་གཞིའི་འཛུགས་བསྐྱུར་གྱི་ལས་འཆར་མང་དུ་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ལ་འབྲུར་ཐོན་ཁོམ་ར་ (Emerging Markets) ཞེས་པའི་དཔལ་འབྱོར་གསར་ཤོག་ཚོན་བས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཨེ་ཤི་ཡའི་དཔལ་འབྱོར་ཚོམས་ཚེན་གྱི་གཞུང་སྐབས་སྐབས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་གར་སྲིད་འཛིན་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཡི་འོས་ཤོག་ཐོབ་སྟེ་ཕྱི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་གྱི་དམ་འབྲུལ་ཞུས། དེ་ནི་ལྷེང་ལྷལ་ས་ལུལ་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཆགས་པ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཁོང་མའི་ཀོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་དབྱུ་འབྲིད་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཀོང་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་དབྱུ་འབྲིད་སོགས་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་སྐྱེད་ཡངས་ རྣམ་རྒྱུ་ཀོ་མི་རྩུ་ (Ram Nath Kovind) མཚོག་གི་ཕྱག་ནས་ཁོང་ལ་རྒྱ་གར་མི་མེར་གྱི་གཞུང་སྐབས་མཐོ་ཤོས་རྩ་རྟ་རྩ་ཏན་ (Bharat Ratna) འབྲུལ་བཞེས་གནང་ཡོད།

མདོར་ན་ཁོང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡུན་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་འཛིན་དང་། ཚོམས་ཚེན་སོགས་ལས་གནས་གལ་ཆེན་འདྲ་མིན་ཐོག་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱིད་ལྷན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་བྱུང་ཞིང་། གྱུ་ཡངས་ཅན་གྱི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་གཞུང་འཛིན་དང་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་བཅས་ཚང་མས་གྲུས་བཅུ་ཚེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ལ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབྱུ་འབྲིད་ནང་ལུལ་མན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དགོས་སྐོར་གྱི་མ་ཐུན་སྲིལ་བཅོ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་གིས་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཞབས་ཕྱི་རུར་ཐག་ཞུས་གནང་ཡོད།

ཁོང་དང་། བོད་མིའི་སྐོར་མེད་པའི་དབུ་འབྲིང་སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་རྣམ་གཉིས་མངའ་
འབྲུག་ཐངས་འགའ་གནང་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་གནང་སྐབས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་ངོ་
ཚོལ་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གར་སྲིད་འཛིན་པོ་བླང་གི་རིག་གཞུང་བསྟེ་གནས་
ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་ཏུགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་སྟན་ཐུགས་ཅན་གྱི་དབུ་འབྲིང་རྣམས་དང་།
རིག་གནས་འདྲ་མིན་ཐོག་གི་དབུ་འབྲིང་བཅས་འདུ་འཛོམས་གནང་སྟེ་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་བྱིས་པའི་སྟན་ཚོགས་གནང་སྐབས་དབུ་
འབྲེད་མཛད་སྟོར་སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་མཚོག་རྣམ་གཉིས་མཉམ་
ཞུགས་གྱིས་མངའ་ཚོལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

གྲོས་ཚོད།

སྐུ་གསལ་གསལ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་བྱང་མཛད་རྗེས་རྣམས་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བསྟོན་གྱིས་བསྐྱབས་བཅོང་ཞུ་རྒྱ་དང་།
ཁོང་ཉིད་སྐུ་ཆེ་མ་ཐེན་པ་འདིས་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ལའང་གྲོང་གུང་གོད་ཆག་བྱང་བར་བརྟེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་ལྟོས་
བཅས་རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྟན་ཚོགས་ནས་གཞིས་བྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་སྐྱབས་གསོ་ཞུ་རྒྱ་དང་།
དམ་པ་ཁོང་གི་སྐྱབས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྟོན་པའི་
སྟོན་ལམ་ལུགས་དག་ཞུ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་གྲོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྟན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོས་ཀྱིས་
གཏན་འབེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།